

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Jiřího Pally, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **M. K. T.**, zast. JUDr. Milanem Hulíkem, advokátem, se sídlem Bolzanova 1, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 11. 2010, č. j. 61 Az 61/2008 - 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 3. 11. 2010, č. j. 61 Az 61/2008 - 26, zamítl žalobu žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 8. 2008, č. j. OAM-530/VL-07-11-2008, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný uvedeným rozhodnutím zamítl žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, neboť žadatelka v řízení neuváděla žádné důvody, pro které lze udělit některou z forem mezinárodní ochrany podle § 12 a § 14 zákona o azylu.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) a současně požádala o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

Usnesením ze dne 8. 2. 2011, č. j. 61 Az 61/2008 - 43, krajský soud žádost stěžovatelky o ustanovení zástupce z řad advokátů pro řízení o kasační stížnosti zamítl s odůvodněním, že z § 35 odst. 7 s. ř. s. vyplývá, že jedním z předpokladů pro ustanovení zástupce z řad advokátů je potřeba ochrany práv účastníka řízení. Tato podmínka však v případě stěžovatelky splněna není, neboť podle názoru krajského soudu je její kasační

stížnost podána opožděně, což je důvodem pro její odmítnutí, aniž by se soud mohl zabývat její důvodností.

Stěžovatelka poté udělila plnou moc zvolenému advokátovi JUDr. Milanu Hulíkovi, jehož prostřednictvím kasační stížnost doplnila.

Namítala, že se žalovaný nezabýval podstatnými informacemi, které mu sdělila ve správním řízení. Stěžovatelka vyjádřila přesvědčení, že ve správním řízení uvedla politické důvody pro udělení mezinárodní ochrany, které však nebyly správně zaznamenány a přeloženy. Postupem žalovaného tak byla zkrácena na svých právech a rozhodnutí žalovaného proto považuje za nezákonné. Navrhla, aby Nejvyšší správní soud shora uvedený rozsudek krajského soudu zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

Kasační stížnost je podána opožděně.

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě byl stěžovatelce doručován na adresu jejího bydliště; stěžovatelka nebyla zastižena, zásilka byla uložena a připravena k vyzvednutí dne 15. 11. 2010. Stěžovatelce byla zanechána výzva, aby si zásilku vyzvedla. Protože zásilku nebylo možné po uplynutí 10 dnů vložit do schránky adresáta (stěžovatelka neměla poštovní schránku), byla dne 26. 11. 2010 vrácena krajskému soudu. Tyto údaje jsou uvedeny na doručence založené v soudním spisu, která je na rubu označena prezentačním razítkem Krajského soudu v Ostravě, jemuž byla písemnost vrácena dne 29. 11. 2010. Krajský soud poté přistoupil k vydání sdělení o vyvěšení písemnosti na úřední desce soudu.

Podle § 42 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), *nestanoví-li tento zákon jinak, užijí se pro způsob doručování obdobně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení.*

Podle § 49 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), *nezastihl-li doručující orgán adresáta písemnosti, písemnost uloží a adresátu zanechá vhodným způsobem písemnou výzvu, aby si písemnost vyzvedl. Nelze-li zanechat výzvu v místě doručování, vrátí doručující orgán písemnost odesílajícímu soudu a uvede, ve který den nebyl adresát zastižen. Odesílající soud vyvěsí na úřední desce výzvu k vyzvednutí písemnosti u soudu.*

Podle § 49 odst. 4 o. s. ř., *nevyzvedne-li si adresát písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručitou, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Doručující orgán po marném uplynutí této lhůty vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, ledaže soud i bez návrhu vyloučí vhození písemnosti do schránky. Není-li takové schránky, písemnost se vrátí odesílajícímu soudu a vyvěsí se o tom sdělení na úřední desce soudu.*

Nejvyšší správní soud shledal, že doručující orgán postupoval zcela v souladu se shora citovanými ustanoveními občanského soudního řádu: Stěžovatelku dne 15. 11. 2010 nezastihl, proto písemnost uložil a zanechal stěžovatelce výzvu. Tuto skutečnost stěžovatelka nijak nezpochybňuje. Stěžovatelka si ve stanovené lhůtě zásilku nevyzvedla, a

proto se pošta pokusila vhodit písemnost do domovní schránky. Protože však bylo zjištěno, že stěžovatelka takovou schránku nemá, byla písemnost vrácena soudu. Ze soudního spisu je dále zřejmé, že krajský soud postupoval v souladu s § 49 odst. 4 o. s. ř., neboť na úřední desce vyvěsil sdělení, ve kterém stěžovatelku informoval, že nebyla při doručování písemnosti soudu zastížena, písemnost soudu nebylo možné odevzdat ani osobě, která by byla oprávněna ji přijmout, a proto byla písemnost u doručujícího orgánu uložena. Jelikož si stěžovatelka písemnost ve lhůtě 10 dnů nevyzvedla, považuje se podle zákona desátý den této lhůty za den doručení. Vzhledem k tomu, že po uplynutí této lhůty nebylo možné písemnost vhodit do domovní nebo jiné stěžovatelkou užívané schránky, byla vrácena odesílajícímu soudu (Krajskému soudu v Ostravě). Krajský soud dále stěžovatelku informoval, že si písemnost může vyzvednout v pracovní dny od 7:00 do 15:30 hod na oddělení 61 Az. Toto sdělení bylo vyvěšeno na úřední desce krajského soudu dne 30. 11. 2010 a sňato dne 31. 12. 2010.

S ohledem na ustanovení § 49 odst. 4 o. s. ř. není okamžik vložení písemnosti do schránky relevantní pro určení data doručení písemnosti. Rozhodující je uplynutí lhůty deseti dnů ode dne, kdy byla písemnost připravena k vyzvednutí. Takto určený okamžik nastoupení fikce doručení je zcela jednoznačný a nezávislý na okolnostech, které mohou doručujícímu orgánu zabránit v bezodkladném vložení písemnosti do schránky (např. pracovní doba pošty).

Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že stěžovatelce byla zásilka obsahující napadený rozsudek uložena a připravena k vyzvednutí na poště 182 00 Praha 82 dne 15. 11. 2010 a od tohoto dne počala plynout desetidenní lhůta podle § 49 odst. 4 o. s. ř. Posledním dnem této lhůty je čtvrtek 25. 11. 2010. Tímto dnem se napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě považuje za doručený, i kdyby se stěžovatelka o uložení písemnosti nedozvěděla.

Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, a bylo-li vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta znovu od doručení tohoto usnesení. Osobě, která tvrdí, že o ní soud nesprávně vyslovil, že není osobou zúčastněnou na řízení, a osobě, která práva osoby zúčastněné na řízení uplatnila teprve po vydání napadeného rozhodnutí, běží lhůta k podání kasační stížnosti ode dne doručení rozhodnutí poslednímu z účastníků. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu obsahuje řádné poučení o lhůtě k podání kasační stížnosti, ve kterém je v souladu s § 106 odst. 2 s. ř. s. správně uvedeno, že proti tomuto rozsudku je možno podat kasační stížnost do dvou týdnů ode dne doručení, k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě.

Podle § 40 odst. 1 s. ř. s. lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. To neplatí o lhůtách stanovených podle hodin.

Podle § 40 odst. 2 s. ř. s. lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje s dnem, který určil počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce.

Jak již bylo výše uvedeno, napadené rozhodnutí bylo stěžovatelce doručeno ve čtvrtek dne 25. 11. 2010. Lhůta dvou týdnů k podání kasační stížnosti počala běžet v pátek dne 26. 11. 2009 (§ 40 odst. 1 s. ř. s.) a skončila ve čtvrtek dne 9. 12. 2010 (§ 40 odst. 2 s. ř. s.).

Podle § 40 odst. 4 s. ř. s. *lhůta je zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak.*

K zachování lhůty pro podání kasační stížnosti bylo třeba, aby nejpozději dne 9. 12. 2010 byla kasační stížnost předána soudu, nebo soudu zaslána prostřednictvím držitele poštovní licence, popř. zvláštní poštovní licence, anebo předána orgánu, který má povinnost podání doručit. Z obsahu spisu však vyplývá, že kasační stížnost byla podána k poštovní přepravě až dne 6. 1. 2011, tedy opožděně; zmeškání lhůty nelze prominout.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 11. 2010, č. j. 61 Az 61/2008 - 26, odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona, neboť byla podána opožděně.

K tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že fikce doručení neboli tzv. náhradní doručení, je institutem, který – jsou-li k tomu dány zákonné předpoklady – zcela nahrazuje doručení skutečné. Proto s ním zákon také spojuje totožné následky: v případě stěžovatelky tak v den následující po uplynutí posledního dne desetidenní úložní lhůty začala běžet dvoutýdenní lhůta k podání kasační stížnosti, a to bez ohledu na to, že se stěžovatelka o obsahu doručované písemnosti nedozvěděla. Náhradní doručení je neúčinné pouze tehdy, pokud účastník soudu prokáže, že se v místě doručování nezdržoval v den, kdy nebyl zastižen, a v 10 dnech následujících; žádný takový důkaz však stěžovatelka soudu nepředložila a nic takového ani netvrdí. Podle údajů v kasační stížnosti stále bydlí na adrese totožné s tou, na níž ji byl rozsudek krajského soudu doručován. Bez vlivu na nastalou fikci doručení je též skutečnost, že soud poté, co mu písemnost byla vrácena se záznamem pošty o nemožnosti vložit ji do domovní nebo jiné adresátem používané schránky, vyvěsil o tom sdělení na úřední desce soudu.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová

předsedkyně senátu